

O'ZBEKISTON BANKLARIDA RAQAMLI TRANSKISIYA JARAYONLARINI VA
ULARNI BAHOLASH

Tursunniyozov Baxtiyor Zoirovich

*Navoiy viloyati Xatirchi Abu Ali Ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi maxsus fan
o'qituvchisi*

Annotatsiya; Ushbu maqolada O'zbekiston banklarida raqamli transkisiya jarayonlari katta ahamiyatga egaligi bu jarayonlar yordamida mijozlar pul o'tkazmalarini kundalik faoliyatlarini o'zaro almashishi banklar va moliyaviy tashkilotlar uchun xavfsizlik, tezlik, va ishonchlilikni ta'minlash tog'risida.

Kalit so'z; , tranfarmassiya, imkoniyatlar, pul, moliyaviy huquq bank, raqam, yangiliklar jarayonlar, xafsizlik, manba, ma'lumot, markaz, tizim, tijorat, baholash.

Abstract; In this article, the importance of digital transaction processes in Uzbek banks is about ensuring security, speed, and reliability for banks and financial organizations when customers use these processes to exchange money transfers in their daily activities.

Key word; , transformation, opportunities, money, financial law, banking, number, news processes, security, source, information, center, system, commerce, assessment.

O'zbekiston banklari raqamli transkisiya jarayonlarini bajarish uchun turli elektron manbalardan iborat. Bu tizimlar orqali mijozlar o'zlarini tushgan hisob raqamlari orqali boshqa hisob raqamlarga pullarni yuborishlari mumkin. Ushbu raqamli transkisiyalar to'g'risidagi ma'lumotlarni oqish va amalga oshirish amalini bajarish uchun O'zbekiston Respublikasi Markaziy Banki va boshqa tijorat banklari avtomatlashtirilgan tizimlardan foydalanishadi.

Raqamli transkisiyalar jarayonlarini baholash keng qamrovli bir mavzudir. Bu yordamda muhim afzalliklardan biri amalga oshirilayotgan transkisiyalar uchun xavfsizlik va himoya ta'minlash. Banklar bu jarayonlar paytida xavfsizlik protokollarini amalga oshirish va transkisiyalar davlat tomonidan belgilangan tartibda amalga oshirilishi uchun keng tarmoq qurilmasiga ega bo'ladi.

Raqamli transkisiyalarni baholashda bevosita tartibi va amalga oshirish texnologiyalari hamda natijalarni monitoring qilishda keng qamrovli integrangan tizimlar foydalaniladi. Bu tizimlar transkisiyalarning to'g'risida ma'lumotlar olish, amalga oshirishni tasdiqlash, amalda yuk tushirishni na'zorat qilish va yukni qabul qiluvchi tarafa ma'lumot berishda foydalaniladi.

Raqamli transkisiyalarni baholar emaslik mos tavsiya bo'lib, transkisiyalar xavfsizligi, tezlik va o'tkazish to'g'risidagi afzalliklar, tufayli raqamli transkisiyalar yangi iqtisodiy o'sish va pul muomilasi tizimida muhim o'rin o'ynaydi.

O'zbekiston banklarida raqamli transkisiya jarayonlari katta ahamiyatga ega. Bu jarayonlar yordamida mijozlar pul o'tkazmalarini kundalik faoliyatlarida o'zaro almashish uchun ishlatishadi. Raqamli transkisiyalar moliyaviy tizimga ishonchliligini ta'minlash,

pullarning jo'natilish va qabul qilinish jarayoni osonlashadi va mijozlar uchun xavfsizlikni ta'minlashda katta rol o'ynaydi.

O'zbekiston banklarida raqamli transkisiyalar baholanish jarayonlari amaliyotdagi mahsuloti muhim hisoblanadi. Bu jarayonlar banklar va moliyaviy tashkilotlar uchun xavfsizlik, tezlik, va ishonchlilikni ta'minlashga yordam bergan xizmatlar hisoblanadi. Raqamli transkisiyalar yordamida moliyaviy tashkilotlar zarur laboratoriya amaliyotlarini olib borish va hujjatlarni amalda qo'llash faoliyatlarini osonlashtirishadi.

Baholinish jarayonlarida raqamli transkisiyalarni amalga oshirish uchun muhimdir. Bu jarayonlar qancha tezkor va ishonchli amalga oshirilishi, qanday xavfsizlik protokollari va himoya jarayonlari amalga oshirilishi, shuningdek, qanday hollarda yuklar o'tkazilishi yoki qabul qilinganligiga duchor bo'lishi kerakligi, tanish bo'lishi lozim.

Raqamli transkisiyalar moliyaviy tizimga o'tkazilishida to'g'ri va samarali tizimlar katta ahamiyatga ega. Moliyaviy tizimlarda pul o'tkazmalarni qabul qilish va yuborishni baholash uchun avtomatlashtirilgan tizimlar va kengaytirilgan tarmoqlar ishlatiladi. Bu tizimlar yordamida pullar xavfsizlik qaydnomalariga muvofiq yuborilishi va qabul qilinishi, amalda obunani tasdiqlash va to'lovni amalga oshirishning samarali usullarini ta'minlashni osonlashtiradi.

Raqamli transkisiyalar moliyalashtiruvning yangi bosqichlarini ochishda katta o'rin o'ynaydi. Ular moliyaviy tashkilotlar va mijozlar uchun samarali va qulay yechimlar taqdim etishda katta yordam beradi, shuningdek, moliyalashtiruv tizimini yaxshilaydi va moliyaviy foydalanuvchilar uchun xizmat sifatini oshiradi. Raqamli transkisiyalar juda katta ahamiyatga ega bo'lib, moliyaviy tashkilotlar uchun samarali va tez ulash usullarini taqdim etishda katta yordam beradi.

ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 12-maydagi PF-5992 "2020 — 2025-yillarga mo'ljallangan O'zbekiston Respublikasining bank tizimini isloh qilish strategiyasi to'g'risida" gi farmoni. <https://www.lex.uz>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabrdagi PF-6079-son Farmoniga "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasi
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti O'zbekiston Respublikasini 2030 yilga qadar ijtimoiy-iqtisodiy kompleks rivojlantirish konsepsiyasi qarori loyihasi. <https://regulation.gov.uz/uz/document/9413>.
4. Vahobov A.V., Malikov T.S. "Moliya" Darslik.-T.: "Sharq" nashriyoti, 2010.
5. Abdullayev O.M., Fattaxov A.A., K. Axmedov "Raqamli iqtisodiyot", Toshkent, 2018.